

**Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM**

Synpunkter angående Ds 2010:15, Betyg från årskurs 6 i grundskolan

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet om tidigare betyg i grundskolan.

Sammanfattande synpunkter

- Lärarnas Riksförbund välkomnar huvudförslaget, att betyg ska sättas från och med årskurs 6 i grundskolan. Detta förslag stämmer väl överens med den uppfattning Lärarnas Riksförbund länge representerat.
- Förbundet menar dock att den analys som ligger till grund för arbetsgruppens förslag inte är tillräcklig. Följaktligen baserar Lärarnas Riksförbund inte sitt ställningstagande endast på departementets argumentation, även om den till sina delar kan stämma överens med de argument som förbundet använder.

Ofullständigt beslutsunderlag

Frågan om betyg i den svenska grundskolan är mycket viktig och varje förändring i systemet måste utredas nogsamt. Perspektiv på lärares myndighetsutövning, olika dokumenterade effekter för eleverna, forskning på området och annat relevant underlag måste lyftas fram. Likaså vad som behöver göras för att betygssystemet ska fungera optimalt, såsom en översyn av stödinsatser till elever, mm. måste belysas.

Betygens för- och nackdelar har inte behandlats i vare sig föreliggande utredning eller i utredningen om en ny betygsskala. Forskning på området finns. Helt nyligen, för att nämna ett exempel, presenterades en forskningsrapport från IFAU om fördelarna med tidigare betyg. Arbetet med rapporten var i sitt slutskede då denna remiss skrevs. Avsaknaden av såväl teoretisk diskussion som en erfarenhetsmässig sammanställning från lärarkåren gör att remissen måste anses vara ofullständig.

Specifika synpunkter på remissen

- Det är anmärkningsvärt att arbetsgruppen inhämtat synpunkter under utredningens gång från såväl arbetsgivar- som elevorganisationer, men inte från lärarorganisationerna. Lärarnas Riksförbund utgår från att detta var ett misstag från departementets sida.
- Lärarnas Riksförbund utgår från att betyg från årskurs 6 blir obligatoriskt för alla skolor där årskurs 6 finns. Formuleringen i remissen på sidan 45 att skollagen ska ”gör(a) det möjligt att sätta betyg...” saknar nödvändig tydlighet.
- Det är viktigt att undervisning och betygsättning håller en likvärdig kvalitet och är jämförbara mellan skolor, oavsett årskurs. Av den anledningen är det problematiskt att departementet föreslår en valmöjlighet vad gäller betygsättningen i SO- och NO-ämnena. Med tanke på hur de nya kursplanerna är utformade anser Lärarnas Riksförbund att samtliga betyg i årskurs 6 ska sättas ämnesvis.
- Arbetsgruppen belyser delvis de brister som finns i nuvarande bedömningssystem, trots tidigare reformer. Detta visar på vikten av ökad tydlighet genom en tidigare betygsättning. När det gäller de skriftliga omdömena är det uppenbart att denna reform brast i både utformning och implementering. Lärarnas Riksförbund anser att de skriftliga omdömena, i den mån de ska finnas, måste grundas på nationellt likvärdiga kriterier, tydligt kopplade till de nationella kunskapsmålen. Annars riskerar de att skapa förvirring i bedömningssystemet som helhet, istället för att göra övergången till betyg i årskurs 6 smidig.
- Lärarnas Riksförbund vill fortfarande betona vikten av att betygs-kriterier utarbetas för samtliga betygssteg. I annat fall riskerar likvärdigheten i bedömningen att åsidosättas.
- Remissens konsekvensutredning är bristfällig och stämmer inte överens med det uppdrag arbetsgruppen fått för sitt arbete. Vi vet att implementeringsinsatserna behöver bli omfattande, inte bara genom att nya kategorier lärare ska sätta betyg, utan även att lärare som tidigare satt betyg måste introduceras i den nya betygsskalan. Detta sammantaget kräver insatser. Ett underlag för att bestämma dessa måste redovisas.

Med vänlig hälsning

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Förbundsordförande

Olof Lundborg